

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/274/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1515201782
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hajdínová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1515201782.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Hajdínovej a členov senátu JUDr. Dariny Kriváňovej a JUDr. Michaely Královej v právnej veci navrhovateľa: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 47 233 516 zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 810 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, za ktorú koná JUDr. Andrea Cviková, proti odporkyni: X. Q. Z. R. Í. N. K. Y. M. Á. , nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXXX/XX, XXX XX A., zastúpená spoločnosťou HKP Legal, s.r.o., so sídlom Sasinkova 6, 811 08, Bratislava, IČO: 36 727 334, za ktorú koná JUDr. Rudolf Priečinský, o zaplatenie sumy 771,45 €, s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V. zo dňa 15. júla 2015, č.k. 56C 243/2015-56, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Bratislava V. zo dňa 15. júla 2015, č.k. 56C 243/2015-56, **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľ je povinný zaplatiť odporkyni náhradu trov odvolacieho konania v sume 71,81 € na účet právneho zástupcu odporkyne spoločnosť HKP Legal, s.r.o., Bratislava, IČO: 36 727 334, do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava V. rozsudkom zo dňa 15.07.2015, č.k. 56C 243/2015-56, zamietol návrh na začatie konania v celom rozsahu a súčasne navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporkyni náhradu trov konania spočívajúcich v náhrade trov právneho zastúpenia vo výške 531,50 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že navrhovateľ sa svojím návrhom podaným na súd prvého stupňa dňa 04.02.2015 domáha proti odporkyni zaplatenia sumy 771,45 € s príslušenstvom a náhrady trov konania z dôvodu, že odporkyňa neuhradila zmluvne dohodnuté splátky úveru. Návrh odôvodnil tým, že dňa 21.12.2010 uzatvoril s odporkyňou Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bol jeho záväzok poskytnúť úver vo výške 1.200,- € a záväzok odporkyne poskytnutý úver spolu s úrokom splatiť v 42 mesačných splátkach vo výške 64,29 €, a to v termínoch splatnosti dohodnutých v zmluve. Na základe žiadosti odporkyne sa účastníci dohodli na odklade splátok č. 16, 17, 18, ktoré sa odporkyňa zaviazala splatiť ako splátky č. 43, 44, 45. Odporkyňa neskôr požiadala o ďalší odklad splátok, preto účastníci uzatvorili dodatok k zmluve, v ktorom sa dohodli na odklade splatnosti splátok č. 26 a 27. Za odklad splátok sa odporkyňa zaviazala zaplatiť navrhovateľovi zmluvnú odmenu vo výške 128,58 € a uvedené splátky sa zaviazala splatiť ako tzv. odložené splátky (vrátane zmluvnej odmeny) č. 46, 47, 48, 49 v zmysle nového splátkového kalendára. Odporkyňa sa dostala do omeškania už pri splátke č. 3, pričom navrhovateľovi zaplatila len sumu 2.057,31 €. Vzhľadom k tomu, že bola v omeškaní splátky o viac ako tri mesiace, bolo jej doručené oznámenie o uplatnení práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. okamžitá splatnosť úveru

z dôvodu omeškania. Celková suma dlhu odporkyne predstavuje súčet neuhradených splátok, t.j. sumu 771,45 €. Navrhovateľ ďalej uviedol, že odporkyňa požiadala o uzavretie právneho úkonu - dohody o poskytnutí služby upravenej v bode 8., pričom v zmysle čl. 8.4. bolo medzi stranami dohodnuté vzájomné započítanie pohľadávok na poskytnutie úveru s pohľadávkou za odplatu v zmysle uzavretej dohody o poskytnutí služby. Z tohto dôvodu bola odporkyňa dňa 21.12.2010 vyplatená na bankový účet suma 1.027,- €. Poukázal na skutočnosť, že zmluvu o úvere charakterizuje záväzok veriteľa poskytnúť v prospech dlžníka finančné prostriedky v určitej výške a záväzok dlžníka prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Plnenie z úverového vzťahu nie je podmienené iba priamym plnením dlžníkovi v hotovosti alebo bezhotovostne, ale poskytnutím finančných prostriedkov sa rozumie aj forma plnenia záväzkov voči veriteľovi. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Obdo V 47/2001. Navrhovateľ uviedol, že návrhom uplatnený návrh predstavuje časť splátky vo výške 64,26 € a 11 celých splátok vo výške 64,29 €, t.j. spolu 771,45 €. Každou splátkou bola uhrádzaná časť istiny vo výške 37,02 € a úroku vo výške 27,27 €. Zmluva obsahuje určenie počtu splátok, dátum ich splatnosti v mesiaci a výšku mesačných splátok. Uviedol, že tvrdeniu o povinnom rozpisovaní splátky ako obligatórnej náležitosti zmluvy v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. odporuje slovné znenie tejto normy, ktoré nehovorí o uvádzaní počtu termínov a výšky splátok úrokov, splátok istiny, splátok iných poplatkov. Zároveň poukázal na znenie smernice č. 2008/48 EHS, ktorá bola implementovaná do zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa čl. 10 ods. 2 písm. h/, v rámci ktorej je uvedené, že zmluva musí obsahovať výšku, počet a frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru. Požiadavka rozpisovania splátok by teda odporovala aj vyššie uvedenému zneniu smernice. Okrem toho požiadavka na rozpis splátky by odporovala aj inému zákonnému ustanoveniu toho istého zákona, a to ustanoveniu o výpočte RPMN, ktorý berie do úvahy pri jeho výpočte výšku splátky ako celku. K údaju o RPMN uviedol, že výpočet RPMN je tvorený vzťahom na vzorec na jeho výpočet, ktorý je prílohou zákona č. 129/2010 Z.z. Navrhovateľ má za to, že odporkyňa nerozlišuje bez bližšieho zdôvodnenia to, že uzavretá dohoda o poskytnutí služby v bode 8. je doplnkovou a dobrovoľnou službou, ktorá sa v zmysle zákona do výpočtu RPMN nezahŕňa, a skutočnosť, že jej cena sa uhrádza zo sumy úveru, samo o sebe nie je dôvodom na závery o nesprávnej výške náležitosti RPMN. Navrhovateľ ďalej uviedol, že dohoda o poskytnutí služby v bode 8. bola uzavretá ako samostatný právny úkon, je graficky odčlenená od ostatnej časti zmluvy a samostatne parafovaná zmluvnými stranami. V zmysle § 52a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak sú uzavreté viaceré zmluvy pri tom istom rokovaní alebo sú zahrnuté do tej istej listiny, posudzuje sa každá z týchto zmlúv samostatne. Pri posudzovaní uvedeného právneho úkonu nejde o súčasť úverovej zmluvy o jej nevyhnutný predpoklad alebo podmienku, čo je výslovne uvedené na podpisoch zmluvných strán. Je potrebné zohľadniť aj reálne dopady odkladu splátok v prípade ich využitia dlžníkom. V prejednávanej veci bol odklad splátok aj riadne využitý. Otázka odplaty za spotrebiteľský úver v čase uzavretia zmluvy bola výslovne právne upravená podľa ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého odplata nesmie podstatne prevyšovať obvykle požadovanú odplatu na finančnom trhu. V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka predmet a cena plnenia sú vylúčené spod posudzovania ako neprijateľné zmluvné podmienky. V danej veci je cenou plnenia ročná úroková sadzba úveru. Tá je v zmysle zákonného ustanovenia vyňatá spod posúdenia ako neprijateľná zmluvná podmienka. Návrh na začatie konania, ktorým si navrhovateľ uplatňuje zaplatenie sumy v časti príslušenstva, je v súlade s ustanovením § 53d ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3a ods. 1 až 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., pričom zákonodarca predpokladá situáciu, že sankcie za omeškание, t.j. napr. úrok z omeškania, pokuty, alebo rôzne iné penále môžu dosiahnuť až výšku dosiahnutých prostriedkov úveru, preto stanovil, že po tomto dosiahnutí je možné ako príslušenstvo uplatňovať iba ročný úrok z omeškania.

Súd prvého stupňa v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že právny vzťah medzi účastníkmi konania založený zmluvou označenou ako Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru / Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.12.2010, je potrebné posudzovať podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti W.. Podľa bodu 2.1 týchto dojednaní Zmluva o revolvingovom úvere sa uzatvára na predtlačenom formulári veriteľa, pričom vyplnená žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru podpísaná dlžníkom (spoludlžníkom 1, spoludlžníkom 2) je návrhom na uzatvorenie Zmluvy a uzatvorená je a nadobúda platnosť podpisom dlžníka (spoludlžníka 1, spoludlžníka 2) a veriteľa. K platnému uzavretiu Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX došlo dňa 21.12.2010. Táto zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, pričom z jej obsahu nevyplýva, že by odporkyňa pri uzatváraní Zmluvy konala v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, respektíve, že by jej

úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania, a preto sa považuje za spotrebiteľa. Na druhej strane je nepochybné, že veriteľ - navrhovateľ uzatváral predmetnú zmluvu v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, čo je zrejmé aj z výpisu z obchodného registra, kde týmto predmetom (okrem iných) je poskytovanie pôžičiek a úverov nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov. Z tohto dôvodu sa navrhovateľ považuje za dodávateľa. Zo samotnej Zmluvy a jej zmluvných dojednaní je zrejmé, že odporkyňa nemohla individuálne ovplyvniť ich obsah, tieto boli už vopred pripravené na predtlačenom formulári, lebo sa uzavierali vo viacerých prípadoch pre veľký počet spotrebiteľov.

Súd prvého stupňa súčasne uviedol, že právny vzťah, ktorý vznikol medzi účastníkmi konania z uzavretej zmluvy, posúdil ako vzťah podľa zákona č. 129/2010 Z.z., pričom poukázal na to, že predmetom Zmluvy je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov navrhovateľom odporkyňi vo výške 1.200,- € a súčasne záväzok odporkyne vrátiť peňažné prostriedky a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Podľa čl. 3 ods. 3.1 Zmluvných dojednaní celková výška úveru bude dlžníkovi oznámená podľa čl. 2 ods. 2.2. Podľa čl. 4 ods. 4.1 Zmluvných dojednaní revolving je automatické poskytnutie ďalšieho úveru (peňažných prostriedkov) dlžníkovi vo výške uvedenej v bode 6 v rámci žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru / Zmluvy o revolvingovom úvere a oznámení dlžníkovi. V oznámení je okrem iného uvedená schválená výška úveru 1.200,- €, schválená výška revolvingu 722,37 €, úverový limit 1.200,- €. Účastníci konania ako zmluvné strany sa dohodli na 42 mesačných splátkach vo výške 64,29 € v termínoch splatnosti dohodnutých v zmluve. Podľa zmluvy ročná úroková sadzba úveru predstavuje 70,00 % a ročná úroková sadzba revolvingu predstavuje 76,20 %. Obchodný zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky je možné pri úvere dohodnúť úroky. To však neznamená, že by výška úrokov bola závislá len na dohode účastníkov zmluvy o revolvingovom úvere (o spotrebiteľskom úvere), a nepodliehala by žiadnemu obmedzeniu. Neprimeranou, odporujúcou dobrým mravom a teda neprijateľnou podmienkou, je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú sadzbu, ktorá je v dobe uzavretia zmluvy obvyklou sadzbou, a to s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytnutí úveru. V prejednávanej veci súd prvého stupňa zistil, že priemerná úroková miera pri úveroch poskytovaných bankami bola v čase uzatvorenia zmluvy 12,82 % ročne (úvery od 1 do 5 rokov). Úrok 70,00 % resp. 76,20 % ročne podstatnou mierou prekročoval priemernú úrokovú sadzbu z úverov obchodných bánk (spotrebiteľské úvery so splatnosťou od 1 do 5 rokov), preto postup navrhovateľa treba považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 Občianskeho zákonníka), ktoré je podľa § 39 Občianskeho zákonníka postihnuté absolútnou neplatnosťou. Súd prvého stupňa ďalej poukázal na to, že pri dojednávaní úrokov pri úvere koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácii pre neho nepriaznivej. Nie je možné neprihliadať aj na to, že dlžník uzatvára zmluvu často práve z dôvodov inak neriešiteľnej situácie, čo bol nepochybne aj daný prípad. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa uspokojí pri úverovej zmluve bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty za poskytnutý úver, a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané úroky.

Za neprijateľnú podmienku v posudzovanej zmluve súd prvého stupňa ďalej považoval postup navrhovateľa, ktorý si pri vyplatení poskytnutej sumy úveru odporkyňi odpočítal odplatu za službu v zmysle bodu 8.8.1 Dohody o poskytnutí služby, pričom touto službou nanútil odporkyňi možnosť odkladu troch splátok úveru, a túto odplatu si vyúčtoval v čase uzavretia zmluvy bez ohľadu na to, či odporkyňa o takúto službu bude alebo nebude mať záujem. Zmluvné dojednanie, ktoré oprávňuje navrhovateľa na takúto neprimerane vysokú zmluvnú odmenu, resp. odplatu za poskytnutie služby, splatnosť odplaty ihneď pri poskytnutí úveru a jednostranné započítanie tejto odplaty s pohľadávkou dlžníka na vyplatenie schválených úverových prostriedkov, považoval súd prvého stupňa za neprijateľnú zmluvnú podmienku, a teda za neplatnú aj podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, lebo je výrazne v neprospech odporkyne, ako spotrebiteľa. V súvislosti s uvedeným súd prvého stupňa uviedol, že je bez právneho významu, že v prípade odporkyne bola možnosť odkladu splátok využitá. Predmetná zmluva je aj s poukazom na neprimeranú ročnú výšku zmluvných úrokov (požiadavka na neprimerané zmluvné úroky môže za istých okolností v sebe obsahovať i skutkovú podstatu trestného činu úžery) neplatným právnym úkonom, je bezúročná. V prejednávanej veci bolo listinným dôkazom navrhovateľa - kartou klienta preukázané, že odporkyňi boli z úverovej zmluvy, predmetom ktorej bolo plnenie vo výške 1.200,- €, poskytnuté finančné prostriedky vo výške 1.027,21 €. Navrhovateľ si zrazil v zmysle bodu č. 8.8.1 zmluvy (Dohoda o poskytnutí služby) sumu 172,79 € a sumu 89,76 €. Odporkyňa doposiaľ uhradila navrhovateľovi sumu vo výške 2.057,31 €, teda nesporne uhradila celú výšku istiny vrátane plnení, na

ktoré nevznikol navrhovateľovi nárok. Navrhovateľ predmetom konania urobil aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty. Dojednanie o zmluvnej pokute bolo obsiahnuté v bode 14.1 Zmluvných dojednaní, pričom v zmysle právnej úpravy všetky práva a povinnosti musia byť dohodnuté v zmluve (§ 4 ods. 6 zákona č. 250/2007 Z.z.). Zmluvná pokuta musí byť účastníkmi dohodnutá, teda obsahovo musí tvoriť súčasť zmluvy. Akceptácia zmluvy druhým účastníkom neznamená zároveň aj vôľu prijať ustanovenia uvedené v prílohách, všeobecných podmienkach. Odporkyňa ako spotrebiteľ sa na tvorbe Zmluvných dojednaní nepodieľala, len sa podriadila takejto úprave, ako nevyhnutnosti uzavretia samotnej zmluvy. S poukazom na uvedené dospel súd prvého stupňa k záveru, že zmluvná pokuta medzi účastníkmi dohodnutá nebola. V súlade s právnou úpravou v spotrebiteľskej zmluve dojednanie zakladajúce právo na zmluvnú pokutu zásadne nemôže byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale len súčasťou samotnej spotrebiteľskej zmluvy, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis (porovnaj aj názor Krajského súdu Trnava vo veci sp.zn. 9Co 401/2012, Krajského súdu Žilina sp.zn. 6Co 126/2012). Preto aj v tejto časti súd prvého stupňa návrh na začatie konania zamietol. S poukazom na rozpor predmetnej Zmluvy o revolvingovom úvere s právnou úpravou o ochrane spotrebiteľa súd prvého stupňa návrh navrhovateľa zamietol v celom rozsahu. Rozsudok ďalej odôvodnil ustanovením § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 5, 11, Občianskeho zákonníka, čl. 3 ods. 1, 2, 3, Smernice Rady 93/13 EHS z 05.4.1993, § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. a odporkyni, ktorá mala vo veci plný úspech, priznal plnú náhradu trov konania vo forme trov právneho zastúpenia vo výške 531,50 €.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, a napadol predmetný rozsudok v celom rozsahu. Odvolaciemu súdu navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, že odporkyňu zaviazal na zaplatenie žalovaných nárokov a súčasne k náhrade trov konania a náhrade trov právneho zastúpenia, alternatívne aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a súčasne odporkyňu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania.

Navrhovateľ svoje odvolanie odôvodnil tým, že súd prvého stupňa k záveru o bezúročnosti úveru a neplatnosti dohody o odplate dospel na základe nesprávneho právneho posúdenia veci tak po právnej stránke, ako aj po stránke skutkovej. Súd prvého stupňa vyhodnotil dohodnutú odplatu za úver ako neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi, avšak nevychádzal ani z príslušnej právnej úpravy, pretože výška odplaty za spotrebiteľské úvery nie je upravená prostredníctvom dobrých mravov, ale samostatnou právnou úpravou. V rámci odvolania navrhovateľ uviedol, že odplata za spotrebiteľské úvery bola obmedzená (čo do jej výšky) od 01.07.2008 (kedy nadobudlo účinnosť nariadenie vlády č. 238/2008 Z.z., ktorým sa vykonávali ustanovenia § 3 ods. 10 a 11 zákona č. 258/2001 Z.z.). Ďalej uviedol, že aj následne po zrušení zákona č. 258/2001 Z.z. bolo určené, že maximálna odplata bude stále regulovaná explicitne (a nie všeobecne, na základe pravidla o dobrých mravoch) a daná právna úprava bola zavedená priamo do zákona č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník). Z uvedeného je možné konštatovať, že otázka odplaty nemá byť posudzovaná podľa dobrých mravov, ale podľa osobitnej právnej úpravy, ktorá je k tomu určená. Z týchto dôvodov má navrhovateľ za to, že postup súdu je nezákonný, pretože otázka odplaty nie je už viac ako 6 rokov predmetom regulácie prostredníctvom dobrých mravov, ale štátom stanovenej hranice regulácie. V rámci odvolania súčasne poukázal na ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Ide o špeciálne ustanovenie, ktoré upravuje maximálnu výšku odplaty pre spotrebiteľské úvery. Navrhovateľ ďalej poukázal na to, že je vylúčené posudzovanie podľa dobrých mravov, pretože ide o lex specialis, a dobré mravy nie sú právnou normou, čiže nemôžu mať pred ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka žiadnu aplikačnú prednosť. Navrhovateľ poukázal na to, že súd prvého stupňa uvedené nerešpektoval, postupoval na základe nesprávnej právnej normy, a preto nielen vec nesprávne posúdil, ale posúdil ju aj nedostatočne. V rámci odvolania ďalej uviedol, že v žiadnej časti napádaného rozsudku nie je možné zistiť, že by na základe vykonaného dokazovania súd prvého stupňa mal za preukázané, že dohodnutá odplata podstatne prevyšuje odplatu obvyklú na finančnom trhu. Súd prvého stupňa totiž nevychádzal z obvyklej odplaty, a preto vo veci rozhodol predčasne, na základe nesprávnej právnej normy, pričom v dôsledku

jej aplikácie nedostatočne zistil skutkový stav potrebný na rozhodnutie vo veci, a to aj napriek tomu, že navrhovateľ v konaní na vyššie uvedené zákonné ustanovenia osobitne poukazoval (§ 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka). V rámci odvolania navrhovateľ ďalej uviedol, že súd prvého stupňa ako porovnávacie kritérium vzal do úvahy priemerné úrokové sadzby bánk. Pojem odplata na finančnom trhu a priemerná úroková sadzba sú zásadne odlišné pojmy, nakoľko priemerná sadzba vyjadruje priemer sadzieb v bankách, teda aj takých, ktoré sú vyššie, pretože ani klienti bánk nemajú rovnaké úrokové sadzby. Okrem toho úroková sadzba je nepoužiteľná aj preto, lebo v prípade bánk sú ďalšie odplaty zahrnuté do iných plnení v prospech banky, preto sa používa pojem „odplata“, ktorá zahŕňa všetky zložky povinných odplatných plnení klienta v prospech finančnej inštitúcie. Priemernú výšku odplaty za spotrebiteľské úvery určuje Ministerstvo financií Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 21 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. (ktorý údaj sa uvádza aj v zmluve o úvere, pretože slúži na porovnanie). V čase uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere bola hodnota obvyklej priemernej odplaty podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka vo výške 44,86 %. Za podstatné prevýšenie sa potom považuje také, ktoré je o viac ako 25 %, čo nie je prípad uzavretej zmluvy o revolvingovom úvere. Rozsudok súdu prvého stupňa neobsahuje žiadne zdôvodnenie ani skutočnosti, ktoré by v zmysle ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spĺňali znaky neprijateľnej podmienky. V konaní nebolo preukázané a ani v rozsudku nie je zdôvodnené, v čom sú splnené znaky hrubej nerovnováhy v postavení zmluvných strán. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by odporkyňa nemala záujem dohodu o poskytnutí služby uzatvoriť, a teda že by mala byť nútená. Súd prvého stupňa vôbec nezohľadnil, že túto - podľa neho vnútenú - službu odporkyňa aj reálne využila a došlo k odkladu splátok č. 16, 17 a 18. Navrhovateľ súčasne tvrdí aj to, že dohoda o poskytnutí služby je individuálne uzavretá, nejde o predpoklad ani podmienky pre vznik zmluvy o úvere. Skutočnosť, že je na tej istej listine, ako samotná zmluva o revolvingovom úvere, respektíve, že bola vopred formulovaná navrhovateľom, neznamená v zmysle právnej úpravy automaticky záver, že nejde o individuálne dohodnutý a uzavretý právny úkon. Ak by sa teda mal pojem individuálne dojednaný zovšeobecniť, potom je na mieste záver, že ide o každé také ustanovenie, ktoré nielen naformuloval spotrebiteľ, ale predovšetkým také ustanovenie, ktoré síce vopred pripravil dodávateľ, ale spotrebiteľ mal možnosť ho neprijat', odmietnuť či anulovať bez toho, aby to malo za následok zhoršenie jeho postavenia v zmysle zániku zmluvy, jej neuzavretia a podobne. Poukázal na to, že dohoda o poskytnutí služby je samostatným úkonom, a jej vznik nie je podmienkou pre vznik zmluvy o úvere, a teda v zmysle vyššie uvedeného má právnu povahu individuálneho dojednanja. Navrhovateľ súčasne poukázal na bod 8 ods. 8.6 Dohody o poskytnutí služby, z ktorej vyplýva, že veriteľ vyhlasuje, že uzavretie tejto dohody o poskytnutí služby nie je podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere. Dlužník vyhlasuje, že túto Dohodu o poskytnutí služby uzatvára na základe slobodnej vôle, jej obsahu porozumel a svojim podpisom vyjadruje súhlas so všetkými ustanoveniami. Uvedené ustanovenie je len jedným z faktorov, ktoré každému spotrebiteľovi indikuje pri zachovaní jeho elementárnej zodpovednosti a obozretnosti oddelenosť dohody o poskytnutí služby, ako niečoho samostatného, od samotnej zmluvy o revolvingovom úvere. Dohoda o poskytnutí služby je osobitne podpisovaná, pričom tento fakt nielen zdôrazňuje jej samostatnosť od ostatného obsahu zmluvy o revolvingovom úvere, ale dlžník podpísaním tlačiva žiadosti, respektíve zmluvy, nepristupuje a neuzatvára automaticky dohodu o poskytnutí služby. To, že uzavretie dohody o poskytnutí služby je samostatné, napokon zdôrazňuje aj grafické rozlíšenie dohody o poskytnutí služby od ostatného obsahu zmluvy o revolvingovom úvere. Navrhovateľ v rámci odvolania poukázal aj na to, že ani jedno z uvedeného súd prvého stupňa neposudzoval, pričom súčasne uviedol, že aj v prípade navrhovateľa bolo uzavretie dohody slobodné a dobrovoľné, vedel o jej význame, právach a povinnostiach z nich vyplývajúcich. Súčasne poukázal na ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo, ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Navrhovateľ má za to, že súd prvého stupňa dospel k nesprávnemu záveru aj pokiaľ ide o zmluvnú pokutu a nárok na jej zaplatenie. Poukázal na to, že zmluvná pokuta je dohodnutá priamo v zmluve, pričom zmluva o revolvingovom úvere je tvorená údajmi o úvere, revolvingu a zmluvnými dojednaniami, ktoré sa však nachádzajú na jednej a tej istej listine. Táto skutočnosť bola v priebehu konania opakovane uvedená a preukázaná zo strany navrhovateľa, avšak súd prvého stupňa sa ňou bez bližšieho zdôvodnenia nezaoberal. Navrhovateľ v rámci svojho odvolania súčasne napadá rozhodnutie o náhrade trov právneho zastúpenia, nakoľko toto odporuje ustanoveniam vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. Poukázal na to, že podľa odôvodnenia rozsudku priznal súd prvého stupňa náhradu za stratu času právnenému zástupcovi pri jeho

cesty v rámci Bratislavy, čo odporuje § 17 ods. 1 citovanej vyhlášky, podľa ktorého pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu. Sídlom advokáta, ako aj miesto vykonávaných úkonov právnej služby - pojednávanie, sú podľa navrhovateľa tie isté, a preto odporuje uvedenému ustanoveniu, ak súd prvého stupňa priznal medzi trovami právneho zastúpenia aj nárok na náhradu za stratu času. Navrhovateľ si súčasne uplatnil náhradu trov odvolacieho konania výške 71,81 €, ako aj náhradu trov odvolacieho konania za zaplatený súdny poplatok za podané odvolanie.

Odporkyňa sa vyjadrila k odvolaniu navrhovateľa, a vo svojom vyjadrení uviedla, že v predmetnej právnej veci je kauzálnym a skutkovým základom spotrebiteľský vzťah, pričom zmluva, od ktorej odvodzuje navrhovateľ svoje nároky, obsahuje neprijateľné podmienky z hľadiska požiadaviek zákonných ustanovení na ochranu spotrebiteľa. V predmetnej veci je zjavné, že sa jedná o formulárovú (typovú, respektíve štandardnú) zmluvu vopred pripravenú navrhovateľom, ktorej obsah pred jej uzavretím nemala možnosť reálne ovplyvniť. Poukázala na to, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý navrhovateľom túto charakteristiku spĺňa. K tvrdeniu navrhovateľa, že súd prvého stupňa postupoval nesprávne, ak zobral do úvahy priemernú úrokovú mieru za spotrebiteľské úvery poskytnuté obchodnými bankami so splatnosťou od 1 do 5 rokov za rok 2009 približne vo výške 12,71 %, poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 09.11.2010, sp.zn. 17 Co 313/2010-99, ktorý uviedol, že ak si navrhovateľ uplatňoval úroky najmenej vo výške 24 % ročne, teda takmer trojnásobne ako banky pri úveroch pre fyzické osoby v rovnakom období, potom úroky podstatne prevyšovali obvyklé úroky požadované bankami, a sú preto v rozpore s dobrými mravmi. Súd neuznal argumenty nebankového subjektu, že úroková miera zodpovedá miere rizika pri poskytovaní spotrebiteľského úveru bez akéhokoľvek zaistenia. Odporkyňa taktiež poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 15.12.2004 sp.zn. 21 Cdo 1484/2004. Uviedla, že dohoda o poskytnutí služby (bod 8 žiadosti / zmluvy) je rozhodne neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a preto je uvedenú dohodu potrebné považovať za absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko postup navrhovateľa považuje za postup obchádzajúci zákon (snaha navrhovateľa vyhnúť sa takouto ním naformulovanou kvázi samostatnou dohodou možnosti aplikácie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a súčasne pre rozpor s dobrými mravmi (výrazná nevyváženosť ako hodnoty vzájomných plnení podľa dohody, tak aj podmienok, za ktorých získa touto dohodou „dojednané“ plnenie jedna alebo druhá strana, ktorá je v oboch prípadoch v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany). Poukázala na postup navrhovateľa, ktorý si stiahol pri vyplatení sumy úveru odplatu za službu v zmysle bodu 8, pričom túto službu jej nanútil, t.j. možnosť odkladu troch splátok úveru, a túto odplatu si vyúčtoval v čase uzavretia zmluvy bez ohľadu na to, či bude mať o takúto službu v budúcnosti záujem alebo nie. To, že v jej prípade bola možnosť odkladu splátok využitá, považuje za skutočnosť bez právneho významu. Súčasne poukázala aj na zmluvnú podmienku, podľa ktorej je ročná úroková sadzba úveru 70 %, pričom je zjavné, že výška úrokov je nepochybne neprimerane vysoká, čo potvrdzuje aj bohatá judikatúra vnútroštátnych súdov, a predstavuje takzvanú civilnoprávnu úžeru. Zmluvné dojednanie o úrokovej sadze považuje za neplatné pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka) a rovnako je absolútne neplatnou a neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Odporkyňa v rámci svojho vyjadrenia k odvolaniu uviedla, že predmetná zmluva je teda aj s poukazom na neprimeranú ročnú výšku zmluvných úrokov neplatným právnym úkonom a aj preto je bezúročná. V súvislosti s bezpoplatkovosťou a bezúročnosťou úveru poukázala na § 9 ods. 2 písmeno j/, ktorý vyžaduje ako náležitosť zmluvy ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „RPMN“). RPMN uvedená v žiadosti o poskytnutie úveru, respektíve v oznámení o schválení úveru, je uvedená nesprávna výška RPMN, ktorá vychádza z výšky úveru, ktorý ale nebol reálne poskytnutý. Ak by sa RPMN vypočítala zo skutočne poskytnutých finančných prostriedkov, respektíve, ak by rozdiel medzi reálne poskytnutým plnením a schváleným plnením predstavoval vo vzorci na výpočet RPMN poplatok za službu spojenú s úverom, RPMN by bola neporovnateľne vyššia, čo možno rovnako vyvodiť z percentuálneho vyjadrenia odplaty za poskytnutie úveru uvedeného vyššie. Odporkyňa má za to, že nesprávna výška RPMN je zjavná aj z údaju o „zmluvnej odmene (predstavuje celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom)“ (časť č. 6 zmluvy o revolvingovom úvere), ktorá je viac, ako je úverový limit, t.j. odplata je minimálne 100 % istiny. V žiadnom prípade nie je možné považovať údaj o RPMN za uvedený v správnej výške. Ak bol poskytnutý úver vo výške, ktorú uvádza navrhovateľ (1.200,- €), a celková čiastka, ktorú

musí dlžník zaplatiť je uvedená vo výške 2.700,18 €, je na prvý pohľad zrejmé, že RPMN je uvedená v nesprávnej výške. Uvedené potvrdzuje aj skutočnosť, že už len samotný úrok 70 % je vo výške vyššej ako RPMN. Stotožnila sa s názorom, ktorý vyslovil súd prvého stupňa v tom, že zmluvná pokuta musí byť účastníkmi dohodnutá, teda obsahovo musí tvoriť súčasť zmluvy. Akceptácia zmluvy druhým účastníkom neznamena zároveň aj vôľu prijať ustanovenia uvedené v prílohách, alebo vo všeobecných podmienkach. Nepodieľala sa na tvorbe zmluvných dojednaní, a pri úprave zmluvných dojednaní sa podriadila len ako nevyhnutnosti uzavretia samotnej zmluvy. Zmluvná pokuta teda medzi účastníkmi dohodnutá nebola.

Odporkyňa poukázala na to, že pokiaľ ide o náhradu za stratu času jej právneho zástupcu je potrebné uviesť, že pojem miesto a mesto si nemožno zamieňať, najmä pokiaľ ide o Bratislavu, ktorá svojou rozlohou je neporovnateľne väčšia ako priemerné slovenské mestá, z čoho vyplýva, že cestovanie z jedného bodu do druhého v rámci Bratislavy, vzhľadom aj na dopravnú situáciu v tomto meste, sa môže rovnať presunom medzi jednotlivými mestami v rámci Slovenskej republiky. Právny zástupca bol navyše nútený využiť prepravu mestskou hromadnou dopravou, čo samo osebe trvá minimálne 30 minút pri transfere zo Sasinkovej ulice na Prokofievovu ulicu, a teda priznanie náhrady za stratu času za jednu začatú polhodinu pri jednosmernej ceste považuje za absolútne adekvátnu náhradu. Súčasne požiadala o priznanie náhrady trov odvolacieho konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 71,81 € s DPH za 1 úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu, t.j. 51,45 € + 20 % DPH) v zmysle ustanovenia § 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov vrátane režijného paušálu (8,39 € + 20 % DPH). Odporkyňa navrhla, aby odvolací súd v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil a uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť jej trov odvolacieho konania vo výške 71,81 € do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Navrhovateľ sa k vyjadreniu odporkyne k jeho odvolaniu proti rozsudku súdu prvého stupňa už nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p. v znení účinnom od 01.01.2016, ďalej len O.s.p.; § 355 O.s.p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 1 O. s. p. neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem, súd prvého stupňa nerozhodol podľa ustanovenia § 115a bez nariadenia pojednávania a nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 23. marca 2016 (§ 211 ods. 2 O.s.p., § 156 ods. 3 O.s.p.). O termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli účastníci, právni zástupcovia účastníkov, upovedomení zákonným spôsobom.

Rozsudok súdu prvého stupňa odvolací súd v zamietajúcej časti vo veci samej potvrdil, pretože je vo výroku vecne správnym a keďže sa stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku, ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka (účinný k dňu uzatvorenia zmluvy, t.j. 21.12.2010) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 1 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom

úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 písm. f/, j/ a k/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: f/ dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, j/ ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, k/ výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a/, písm. b/, zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a/ zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ a § 10 ods. 1, b/ je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 5 Občianskeho zákonníka v platnom znení spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa čl. 3 b. 1 Smernice č. 13/1993 Rady EHS zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

Pre správnosť dôvodov rozsudku súdu prvého stupňa, okrem toho, čo je uvedené v napadnutom rozsudku, odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť skutočnosť, že základnou črtou typizovaných spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Právny vzťah medzi navrhovateľom a odporkyňou túto charakteristiku spája, pretože zmluva o úvere bola vyhotovená ako formulár a jej súčasťou boli bez akýchkoľvek pochybností Obchodné podmienky, pričom tieto dokumenty odporkyňa ovplyvniť nemohla, nakoľko boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. Je pritom nepochybné, že navrhovateľ pri uzatváraní zmluvy vystupoval v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti a odporkyňa v čase uzavretia zmluvy nekonala v súvislosti s výkonom svojej podnikateľskej alebo inej obchodnej činnosti,

zmluvu podpísala ako fyzická osoba za účelom priamej osobnej spotreby pre seba, resp. pre príslušníkov svojej domácnosti. Súd prvého stupňa preto správne predmetnú zmluvu vyhodnotil ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu. Predmetná zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách. Ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. predstavujú špeciálny predpis k úprave úverových zmlúv. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere predstavujú osobitný zmluvný typ záväzku upravený osobitným zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý osobitne ustanovuje náležitosti zmluvy a v ostatných náležitostiach odkazuje na úpravu ustanovení v Občianskom zákonníku.

Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom sporu je zaplatenie sumy 771,45 € s príslušenstvom a zmluvnou pokutou z titulu neuhradenia splátok a poplatkov spojených s poskytnutím úveru. Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu vecí súd prvého stupňa vyvodil právny záver, že listinným dôkazom navrhovateľa - kartou klienta bolo preukázané, že odporkyni boli z úverovej zmluvy, predmetom ktorej bolo plnenie vo výške 1.200,- €, poskytnuté finančné prostriedky iba vo výške 1.027,21 €, nakoľko navrhovateľ si od uvedenej sumy odpočítal v zmysle bodu č. 8.8.1 zmluvy (Dohoda o poskytnutí služby) sumu 172,79 € a sumu 89,76 €. Odporkyňa doposiaľ uhradila navrhovateľovi sumu 2.057,31 €. Účastníci konania ako zmluvné strany sa dohodli na 42 mesačných splátkach vo výške 64,29 € v termínoch splatnosti dohodnutých v zmluve. Podľa zmluvy ročná úroková sadzba úveru predstavuje 70,00 % a ročná úroková sadzba revolvingu predstavuje 76,20 %. Celková suma, ktorú mala odporkyňa uhradiť, predstavuje sumu $64,29 \text{ €} \times 42 = 2.700,18 \text{ €}$. Vykonaným dokazovaním mal súd prvého stupňa ďalej za preukázané, že odporkyňa bola v omeškaní splátky o viac ako tri mesiace, a preto jej zo strany navrhovateľa bolo doručené oznámenie o uplatnení práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka.

Z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere (zmluvy o revolvingovom úvere) vyplýva, že výška mesačnej splátky nie je presne špecifikovaná výškou istiny, úrokov a iných poplatkov v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. V rámci predmetnej zmluvy je súčasne uvedené, že predpokladaná RPMN za úver je 70 %, ročná úroková sadzba úveru je 70 %, priemerná RPMN za úver je 44,57 %, poskytnutá časť revolvingu je 632,61 €, celková čiastka pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť + úroky je 1.542,96 €, predpokladaná RPMN úveru o poskytnutie revolvingu je 63,31 % a ročná úroková sadzba revolvingu v percentách je 76,20 %. Z uvedených údajov sa absolútne nedá zistiť, aká je reálna výška RPMN, aká je reálna výška úrokov, aká je reálna výška splátky bez úrokov, koľko z jednotlivých splátok tvoria úroky, koľko tvorí odplata.

Z obsahu zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva, že sú napísané na predtlačenom formulári malými písmenami, ktoré sú voľným okom ťažko čitateľné. V podmienkach nie je nič individuálne dojednané medzi zmluvnými stranami. Konkrétne v bode 14. označenom ako „sankcie“ je uvedené, že v prípade omeškania dlžníka (spoludlžníka 1, spoludlžníka 2) s úhradou splátky úveru alebo jej časti je dlžník (spoludlžník 1, spoludlžník 2) povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,065 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania (t.j. 23,725 % p.a.). Ak sa z dôvodu omeškania dlžníka (spoludlžníka 1, spoludlžníka 2) s úhradou splátky úveru o viac ako 3 mesiace stali podľa článku 13 ods. 13. 1 písm. a/ tejto zmluvy o revolvingovom úvere okamžite splatnými všetky záväzky dlžníka (spoludlžníka 1, spoludlžníka 2) podľa tejto zmluvy, je dlžník (spoludlžník 1, spoludlžník 2) povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,065 % z dlžnej sumy za každý deň omeškaniam (t.j. 23,725 % p.a.). Odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa má za to, že zmluvná pokuta nie je individuálne dohodnutá (nie je osobitne vpisovaná, ale je súčasťou textu písaného drobnými písmenami), a je súčasťou zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere.

Odvolací súd uvádza, že postupom, z ktorého nie je zrejmá a nedá sa jednoznačne zistiť, aká je reálna výška RPMN, aká je reálna výška úrokov, aká je reálna výška splátky bez úrokov, koľko z jednotlivých splátok tvoria úroky, koľko tvorí odplata, sa nepochybne obchádzali jednotlivé ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. ako základné náležitosti zmluvy stanovené v § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z., podľa ktorých zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru nie je svojvoľné, ale predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. Pokiaľ pod poplatky nie je možné zahrnúť úrok a s ohľadom na to, že úroky sú splatné so splatnosťou jednotlivých splátok, úroky možno požadovať do zaplatenia, a to aj predčasného, je úplne vylúčené, aby suma

celkových úrokov bola pojatá do odplaty za úver, a to aj keď by suma odplaty nedosiahla maximálnu výšku. Nakoľko v zmluve nebola splnená základná náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z., podľa ktorých zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, teda rozčlenením jednotlivých čiastok, nie len výšku splátok, je potrebné považovať úver za bezúročný podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Presné vymedzenie údaju o RPMN predstavuje údaj dôležitý pre vyjadrenie nákladov na úver a spotrebiteľom pomáha tento údaj spoznať, aké všetky náklady budú spojené so spotrebiteľským úverom. Revolvingový úver je typický tým, že veriteľ ho dopĺňa a úverový vzťah tak môže fungovať neurčitú dobu. Dlžník stále platí, pretože veriteľ mu stále dopĺňa úver a časť splátky sa používa na splatenie poskytnutých úverových prostriedkov a časť na odplatu. Úver je odplatný právny úkon. Na začiatku revolvingového vzťahu sa údaj o RPMN určiť dá, pretože výška úveru, úroky, poplatky a obdobie úverového vzťahu vychádzajúce z počtu splátok sú zistiteľné. To však už dobre možné nie je v priebehu revolvingu, pretože sa úver čerpá a dopĺňa, a tak sa menia údaje relevantné pre výpočet RPMN. Vzhľadom na to, že odvolací súd považuje poskytnutý revolvingový úver jednak z dôvodu absencie presného určenia RPMN, ako aj z dôvodu absencie základných náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. za bezúročný, pričom zo strany odporkyne bola navrhovateľovi uhradená suma 2.057,31 €, a dlžná istina bola 1.027,21 €, súd vyhodnotil nárok navrhovateľa za nedôvodný a rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd sa už nezaoberal námietkou odvolateľa, či dohodnutá odplata podstatne prevyšuje odplatu obvyklú na finančnom trhu, a či súd prvého stupňa v tejto súvislosti použil správny právny predpis, nakoľko odvolací súd v zhode so súdom prvého stupňa vyhodnotil predmetný úver ako bezúročný a bezodplatný. Z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo [porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.9.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike (sťažnosť č. 59102/2008), nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.9.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.6.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008].

Odvolací súd súčasne poukazuje na ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka (účinné ku dňu podpísania zmluvy o revolvingovom úvere, t.j. dňa 21.12.2010), ktoré je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov“. S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov. Podľa čl. 6 ods. 1 smernice členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka (absolútne) neplatná. Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej zmluvnej podmienky by mal byť v demokratickej spoločnosti samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Vzhľadom na ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka súd prvého stupňa už nemusel (nemohol) podrobiť uvedenú zmluvnú podmienku (vzťahujúcu sa k údaju o RPMN) opätovnému skúmaniu, pretože je právoplatne judikovaná ako neprijateľná a iný postup by relativizoval ciele únie zabrániť súvislému používaniu nekalej klauzuly, ktoré má súd naplniť a nie svojou rozhodovacou činnosťou spochybňovať a popierať.

Pokiaľ ide o nárok navrhovateľa vzťahujúci sa k zmluvnej pokute, odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa má za to, že je neprijateľné, aby zmluvná pokuta vo výške 23,725 % p.a. z istiny nebola individuálne dohodnutá a poňatá len bez akéhokoľvek zvýraznenia na predtlačenom formulári zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere. V konečnom dôsledku dohoda o zmluvnej pokute musí

byť obligatórne dojednaná písomne ako súčasť husto písaného textu zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere a nebola opatrená podpismi zmluvných strán, preto súd prvého stupňa správne zamietol aj návrh navrhovateľa týkajúci sa zmluvnej pokuty.

Súd prvého stupňa vo veci vykonal dokazovanie správnym smerom, z neho vyvodil správne skutkové závery a vec napokon rozhodol správne aj po právnej stránke. Navrhovateľ v odvolaní neuviedol žiadne také skutočnosti, vecné a právne relevantné dôvody, ktoré by privodili pre neho priaznivé rozhodnutie. Nestačí uviesť len dôvody odvolania vyplývajúce z ustanovenia § 205 ods. 1, 2 O.s.p., tieto musí odvolateľ aj odôvodniť skutočnými dôvodmi, čo sa ale v prejednávanej veci nestalo. Z obsahu spisu nevyplýva, žeby v konaní pred súdom prvého stupňa nastala taká vada, takú ani sám odvolateľ netvrdil, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a na ktorú by musel odvolací súd prihladiť (§ 212 ods. 3 O.s.p.). Rozsudok obsahuje všetky náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 157 O.s.p. V ňom dal súd prvého stupňa jasnú, presnú, kvalifikovanú odpoveď na argument týkajúci sa bezúčinnosti zmluvy o revolvingovom úvere, ako aj neplatnosti ustanovení o zmluvnej pokute. Vysvetlil, prečo návrh navrhovateľa zamietol. Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako aj právnej otázky rozhodnutia; avšak len tej, ktorá je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúca, nevyhnutná.

Odvolací súd uvádza, že navrhovateľ podal odvolanie aj voči výroku o trovách konania, pričom odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v znení účinnom od 01.01.2016, ďalej len O.s.p.; § 355 O.s.p.) preskúmaval vecnú a právnu správnosť výroku o náhrade trov konania a tento výrok ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

Odvolateľ v rámci odvolania poukázal na to, že rozhodnutie o náhrade trov právneho zastúpenia odporuje podľa navrhovateľa ustanoveniam vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. Uviedol, že podľa odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa priznal súd prvého stupňa náhradu za stratu času právnomu zástupcovi pri jeho ceste v rámci Bratislavy, čo odporuje § 17 ods. 1 citovanej vyhlášky, podľa ktorého pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu. Sídlom advokáta, ako aj miesto vykonávaných úkonov právnej služby - pojednávanie, sú podľa navrhovateľa tie isté, a preto odporuje uvedenému ustanoveniu, ak súd prvého stupňa priznal medzi trovami právneho zastúpenia aj nárok na náhradu za stratu času.

Odvolací súd má za to, že je potrebné rozlišovať medzi pojmami „mesto“ a „miesto“, pričom právny zástupca odporkyne využil prepravu mestskou hromadnou dopravou, čo samo osebe trvá minimálne 30 minút pri transfere zo Sasinkovej ulice (Bratislava - Staré Mesto) na Prokofievovu ulicu (Bratislava - Petržalka), a teda priznanie náhrady za stratu času 2x za každú začatú polhodinu pri ceste na pojednávania (konané dňa 27.05.2015, 12.06.2015, 15.07.2015, tam a späť) bolo v súlade s ustanovením § 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Náhrada za stratu času patrí advokátovi za čas strávený cestou do miesta, ktoré nie je sídlom advokáta a späť, pričom nemusí ísť iba o iné mesto, ale stačí, že ide o tzv. iný obvod aj v rámci jedného mesta. Je zrejmé, že pojednávania boli uskutočnené v meste Bratislava, avšak v mieste súdu (Petržalka - okres Bratislava V), teda na inom mieste, ako je sídlom advokáta (okres Bratislava I - Staré Mesto), a preto má odvolací súd za to, že priznanie náhrady za stratu času odporkyni bolo v súlade s ustanovením § 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa aj v časti náhrady trov konania ako vecne správny potvrdil. Iné pochybenie súdu pri výpočte náhrady trov konania odporkyni navrhovateľ nenamietal.

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 224 ods. 1, v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Odporkyňa bola v odvolacom konaní úspešná, a preto jej podľa vyššie citovaných ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odporkyňa si právo na náhradu trov odvolacieho konania uplatnila riadne a včas, a to v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa. Na základe tejto skutočnosti odvolací súd zaviazal navrhovateľa, ktorý bol v odvolacom konaní neúspešný, k povinnosti uhradiť odporkyni trovy odvolacieho konania v celkovej sume 71,81 €.

Uvedené trovy konania predstavujú trovy jej právneho zastúpenia a pozostávajú z tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, a to za podanie písomného vyjadrenia k odvolaniu navrhovateľa v sume 51,45 € + 20 % DPH = 61,74 € (základná sadzba tarifnej odmeny určená z hodnoty sporu podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, v znení zmien a doplnkov), a z režijnej paušálnej náhrady výdavkov za uvedený úkon právnej služby v sume 8,39 € + 20 % DPH = 10,07 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky), t.j. spolu vo výške 61,74 € + 10,07 € = 71,81 €.

Podľa § 149 ods. 1 O. s. p. je navrhovateľ povinný zaplatiť uvedené trovy odvolacieho konania na adresu právneho zástupcu odporkyne.

Odvolací súd prijal rozhodnutia jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.